

Załącznik do Zarządzenia Nr 78/2023
Dyrektora Izby Administracji Skarbowej
w Rzeszowie z dnia 27 października 2023 r.

PLAN DZIAŁANIA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W RZESZOWIE NA RZECZ POPRAWY ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI NA LATA 2023-2025

Rzeszów, 2023 r.

Izba Administracji Skarbowej w Rzeszowie
ul. Geodetów 1
35-959 Rzeszów
centrala 17 850 36 00
fax. 17 852 1130
e-mail: ias.rzeszow@mf.gov.pl
www.podkarpackie.kas.gov.pl

WSTĘP

Szanowni Państwo,

na początku roku podsumowaliśmy [działania na rzecz zwiększania dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w latach 2020-2022](#). Można się z nimi zapoznać na stronie BIP Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie w zakładce **Dostępność**.

Przeprowadziliśmy także bieżącą analizę stanu dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej w odniesieniu do jednostek Krajowej Administracji Skarbowej (dalej KAS) w województwie podkarpackim, która potwierdziła konieczność dalszych działań zwiększających dostępność do świadczonych przez nas usług.

Szczególne potrzeby są lub mogą być udziałem każdego, a zapewnianie dostępności to sposób na realizację praw człowieka. Kontynuujemy zapewnianie dostępności jednostek KAS w województwie podkarpackim dla osób o różnych stopniach sprawności i różnych potrzebach funkcjonalnych. Służy temu **Plan działania Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2023-2025**.

Celem planu jest wskazanie kierunków niezbędnych zmian i wdrażanie rozwiązań służących usprawnieniu funkcjonowania podkarpackiej KAS, uczynienia jej bardziej dostępną oraz przyjazną osobom ze szczególnymi potrzebami.

Główną naszą strategią jest dalszy rozwój Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie w kierunku zwiększenia dostępności jednostek podkarpackiej KAS pod względem architektonicznym, cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnym, z uwzględnieniem możliwości pozyskania środków z budżetu państwa na ten cel.

Pamiętamy, że dbanie o godność i podmiotowość każdego człowieka powinna być najważniejszym czynnikiem regulującym działania podmiotów publicznych.

PODSTAWA PRAWNA

Podstawa prawna przygotowania planu na rzecz poprawy dostępności to ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Inne powiązane ustawy dotyczące dostępności to w szczególności:

- ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się.

Na kształt funkcjonujących procedur mają także wpływ przepisy powszechne regulujące sposób funkcjonowania Krajowej Administracji Skarbowej, w tym podkarpackiej KAS.

OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

Z punktu widzenia niniejszego planu przyjmuje się, że pod pojęciem osoby ze szczególnymi potrzebami należy rozumieć, zgodnie z Ustawą, osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Osoby ze szczególnymi potrzebami, to w szczególności osoby:

- poruszające się przy pomocy wózków, o kulach, o ograniczonej możliwości poruszania się;
- niewidome i słabowidzące;
- z niepełnosprawnością słuchu;
- z jednoczesnym uszkodzeniem wzroku i słuchu;
- z zaburzeniami psychicznymi;
- z niepełnosprawnością intelektualną/deficytami poznawczymi;
- mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (także z rozumieniem języka pisanego albo mówionego);
- o nietypowym wzroście;

- starsze, u których szczególne potrzeby pojawiły się wraz z wiekiem;
- kobiety w ciąży;
- z małymi dziećmi, w tym z wózkami dziecięcymi;
- z ciężkim lub nieporęcznym bagażem.

Zgodnie z Ustawą o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami każdy może mieć szczególne potrzeby na jakimś etapie życia lub w konkretnej sytuacji.

KOORDYNATOR DO SPRAW DOSTĘPNOŚCI

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie powołał Koordynatora do spraw dostępności, którego zadaniem jest wspieranie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do świadczonych usług. Jego dane zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej jednostek Krajowej Administracji Skarbowej w województwie podkarpackim (dalej BIP).

Równocześnie, w związku z koniecznością zapewnienia niezbędnej pomocy i wsparcia Koordynatora w zakresie realizacji zadań, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie powołał Zespół do spraw dostępności, w skład którego wchodzi pracownicy odpowiedzialni za poszczególne obszary dostępności.

W jednostkach nadzorowanych przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie w 2023 r. wyznaczone zostały osoby do współpracy z Koordynatorem.

W Izbie Administracji Skarbowej w Rzeszowie wyznaczony został również Koordynator dostępności cyfrowej, a w pozostałych jednostkach podległych Izbie – osoby, za pośrednictwem których można składać wnioski o udostępnienie informacji niedostępnej i składać żądania zapewnienia dostępności.

DIAGNOZA DOSTĘPNOŚCI

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA

Analiza stanu dostępności przeprowadzona w 2023 r. pod kątem spełniania minimalnych, ustawowych wymagań służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami potwierdziła nadal istnienie barier architektonicznych w znacznej części budynków Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie i podległych jednostek oraz ich otoczenia, w szczególności w:

- przestrzeniach komunikacyjnych – ciągi komunikacyjne w budynkach, sale obsługi podatników/pokoje dla klientów, sanitariaty oraz parkingi/otoczenie budynku,
- zainstalowanych urządzeniach, zastosowanych środkach technicznych i architektonicznych, tak aby umożliwić samodzielny dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych

oraz brak informacji dla osób ze szczególnymi potrzebami na temat rozkładu pomieszczeń na niektórych kondygnacjach w budynkach. W wyniku analizy nie stwierdzono natomiast występowania barier w dostępie do budynków osobom z psem asystującym.

Przeprowadzona diagnoza znajduje odzwierciedlenie w deklaracjach dostępności, zamieszczonych na stronach internetowych poszczególnych jednostek KAS w województwie podkarpackim.

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

Analiza stanu dostępności cyfrowej, w kontekście realizacji ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, przeprowadzona w 2023 r. na podstawie przeglądu Biuletynu Informacji Publicznej Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie, urzędów skarbowych woj. podkarpackiego i Podkarpackiego Urzędu Celno-Skarbowego w Przemyślu znalazła odzwierciedlenie w deklaracjach dostępności, zamieszczonych na stronach internetowych poszczególnych jednostek KAS w woj. podkarpackim. Z uwagi na stwierdzone nadal ograniczenia w zakresie dostępności cyfrowej stron BIP, konieczne jest podjęcie dalszych działań zmierzających do jej zwiększenia.

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

Analiza stanu dostępności informacyjno-komunikacyjnej Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie i podległych jednostek przeprowadzona w 2023 r. pod kątem spełniania minimalnych, ustawowych wymagań służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wykazała, że jednostki KAS w województwie podkarpackim zapewniają obsługę w sposób przewidziany w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się lub przez wykorzystanie wideotłumacza (Drugi Urząd Skarbowy w Rzeszowie – Centrum Obsługi), co do zasady za wyjątkiem:

- możliwości przesyłania wiadomości tekstowych, w tym z wykorzystaniem wiadomości SMS, MMS lub komunikatorów internetowych,
- komunikacji audiowizualnej, w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych.

Potwierdzono konieczność dalszych prac zmierzających do spełnienia minimalnych wymagań, służących zapewnieniu przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, a także innych działań wspierających proces zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

UWARUNKOWANIA REALIZACJI PLANU

Plan działania Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2023-2025 zakłada realizację różnorodnych działań. Niektóre z nich już zostały rozpoczęte i będą kontynuowane, inne dopiero się rozpoczną.

Podobnie, jak przy realizacji pierwszego planu zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2020-2022, tak i obecnie, w przypadku zatwierdzonych programów inwestycyjnych, wymagających zwiększonych nakładów inwestycyjnych jego pełna realizacja zależeć będzie od przyznania środków finansowych i wyłonienia wykonawcy. W pozostałym zakresie wiążącym się z potrzebą sfinansowania zadania zależeć będzie od możliwości zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie.

Zapewnianie dostępności jednak nie zawsze będzie wymagało pozyskania dodatkowych środków finansowych. Aby zachować odpowiedni poziom dostępności cyfrowej strony podmiotu publicznego niezbędna jest codzienna praca redaktorów. Treść jest bowiem najbardziej zmiennym elementem każdej strony internetowej.

Równie ważnym aspektem naszej codziennej pracy i służby jest stosowanie przez członków korpusu służby cywilnej oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej zasad prostego języka by być zrozumiałym dla osób o różnym poziomie wykształcenia, czy dla osób, dla których język polski nie jest językiem ojczystym.

PLAN DZIAŁANIA 2023-2025

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA

NIEZBĘDNE DZIAŁANIA

REALIZACJA

Dostosowanie budynku Urzędu Skarbowego w Krośnie dla osób ze szczególnymi potrzebami, tj.:

do XII 2025

- wejścia do budynku,
- toalety

oraz montaż windy zewnętrznej dla potrzeb osób z niepełnosprawnością

Dostosowanie budynku Urzędu Skarbowego w Strzyżowie dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez:

do XII 2025

- budowę podjazdu,
- przebudowę toalety

Zakup i montaż windy dla osób z niepełnosprawnością do budynku Urzędu Skarbowego w Przemyśle

do XII 2025

Przebudowa wejścia głównego oraz budowa podjazdu dla osób ze szczególnymi potrzebami w budynku Urzędu Skarbowego w Lubaczowie

do XII 2025

Dostosowanie budynku Urzędu Skarbowego w Tarnobrzegu dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez montaż podjazdu

do XII 2025

Opracowanie programu inwestycji dostosowania budynku Urzędu Skarbowego w Jaśle dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez budowę podjazdu

do XII 2025

Monitoring zastosowanych taśm kontrastowych na schodach (krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia biegu schodów zarówno na stopnicy jak i podstopnicy) i w innych miejscach pod kątem ich funkcjonalności- w odniesieniu do wszystkich jednostek podkarpackiej KAS

2024-2025

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

NIEZBĘDNE DZIAŁANIA

REALIZACJA

Monitorowanie i zwiększanie dostępności cyfrowej stron internetowych wszystkich jednostek podkarpackiej KAS

2023-2025

Podnoszenie kwalifikacji, tj. wiedzy i umiejętności w zakresie dostępności cyfrowej

2023-2025

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

NIEZBĘDNE DZIAŁANIA

REALIZACJA

Stosowanie zasad prostego języka w redagowanych pismach we wszystkich jednostkach podkarpackiej KAS

2023-2025

Przygotowanie informacji i publikacja na stronie BIP wszystkich jednostek KAS w woj. podkarpackim o prawie do złożenia wniosku lub skargi na brak dostępności

2023

Przygotowanie nagrania o prawie do złożenia wniosku lub skargi na brak dostępności w języku migowym, publikacja na BIP wszystkich jednostek KAS w woj. podkarpackim

do XII 2025

Publikowanie na intranecie Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie aktualności dotyczących dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami

2023-2025

Rozszerzanie dostępnej na intranecie Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie bazy wiedzy na temat dostępności

2023-2025

Stworzenie wewnętrznej procedury dotyczącej zasad postępowania w sprawie dostosowania stanowisk pracy do potrzeb osoby ze szczególnymi potrzebami, wynikających z orzeczenia lekarskiego

2024-2025

Uwzględnienie w pakiecie startowym dla nowo przyjętego pracownika informacji na temat zapewniania dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami

2024-2025

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI

WYMIANA INFORMACJI, EDUKACJA, PROMOCJA

NIEZBĘDNE DZIAŁANIA

REALIZACJA

Doskonalenie kompetencji kadr w celu osiągnięcia optymalnego poziomu dostępności usług dla osób ze szczególnymi potrzebami	2023-2025
Promocja dostępności wśród pracowników i funkcjonariuszy podkarpackiej KAS	2023-2025
Rozszerzenie współpracy podkarpackiej KAS z podmiotami zajmującymi się wspieraniem osób ze szczególnymi potrzebami	2023-2025

DZIAŁANIA KONTROLNE I RAPORTOWANIE

NIEZBĘDNE DZIAŁANIA

REALIZACJA

Koordinacja wdrażania planu działania	2023-2025
Monitorowanie działalności Dyrektora w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Izbie Administracji Skarbowej w Rzeszowie	2023-2025
Przygotowanie Raportu o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, publikacja na BIP i przekazanie do Wojewody Podkarpackiego	Termin ustawowy

Sporządziła:

Teresa Piechowicz-Barzyk

Koordynator do spraw dostępności we współpracy z Zespołem do spraw dostępności

Zatwierdził:

Witold Mrozek

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie